

Att visa är att spara? – en bild säger mer än tusen ord...

Tusen ord känns dock som en underdrift av sällan skadat slag när det kommer till energieffektivisering, bara en sökning på Google ger 650 000 träffar på ordet. Och med alla dessa kloka ord skrivna borde det ju kunna bli lite action, eller?

Jag kommer att tänka på Piff och Puff på julafton när de ska berätta hur de hämtar och klär julgranen med Musse Pigg och Pluto. Ivrigt beskrivande och med gester, trots det fullkomligt obegripligt och med slutrepliken: "Ok, we'll show you!"

Ett sätt jag tänker på när det gäller att visa energianvändningen är olika visualiseringsprogram. Det finns redan en handfull system på marknaden som på olika sätt omvandlar elektronerna som osynligt rusar genom ledningarna till kurvor, staplar och bilder över hur just du använder energin och till vad. Detta tror jag är något som kan påverka människor, i alla fall för stunden. För beteende är nyckfullt och det finns inte särskilt mycket forskning om hur dessa visualiseringsprogram ändrar människors beteende på lång sikt. Håller en förändring i sig över tid?

Detta är ett område som vi på SP Sveriges tekniska forskningsinstitut kommer att arbeta allt mer med framöver. I projektet Elsmarta kontor har vi utvecklat en visualiserings-app tillsammans med Interactive Institute. I appen kan medarbetarna i en nybyggd korridor följa sin energianvändning, temperatur och närvaro i rummet på minutnivå. De kan också jämföra sig med kollegor och analysera

vilka apparater på kontoret som drar mest el. Tanken är att vi ska använda miljön till att studera den långsiktiga beteendepåverkan som denna typ av utrustning har.

Beteendefrågorna kommer att få en allt större roll framöver eftersom husen vi bor och arbetar i blir mer energieffektiva. När energianvändningen för uppvärmning minskar genom tekniska åtgärder får de beteendestyrd delarna såsom el och varmvatten allt större betydelse. Flera studier har gjorts som belyst beteendets påverkan på energianvändningen i bostäder (exempelvis Glumslöv och Lindås). Slutsatsen är att det i lågenergi/passivhus trots liknande brukarsammansättningar kan skilja så mycket som en faktor 2. Potentialen inom detta område är alltså väldigt stor!

Jag vill inte i övrigt dra någon parallell mellan Piff och Puff och våra främsta pådrivare/debattörer av energieffektivisering, men kan det ligga något i att vi försöker med allt ivrigare gester och fina ord förmedla vad som måste till?

Kan det vara så att vi i större utsträckning också borde prova "Ok, we'll show you!"?

Lisa Ossman, gruppchef på SP Sveriges tekniska forskningsinstitut och styrelseledamot i EnergiRådgivarna



Visualiserings-appen som just nu testas i SP:s kontor i Borås.

